

Planprogram

Kommuneplanens arealdel for Gamvik

Dato: 22.06.2026

Versjon: **01**

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver: Gamvik kommune
Tittel på rapport: Planprogram - kommuneplanens arealdel for Gamvik
Oppdragsnavn: Kommuneplan Finnmark - Gamvik KPA
Oppdragsnummer: 641419-14-02
Utarbeidet av: Christina S. Joakimsen
Oppdragsleder: Hanne Skeltved
Tilgjengelighet: Åpen

01	12. mai. 2026	Nytt dokument	CJ	
Vers	Dato	Beskrivelse	PL	KS

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1. Formål med planarbeidet	3
2. Overordna føringer for planarbeidet	4
3. Statusbilde	12
4. Hovedtema for planarbeidet	15
5. Planprosess	24
6. Konsekvensutredning og ROS-analyse	20
7. Vedlegg 1: Skjema for arealinnspill	24

1. Formål med planarbeidet

Gjeldende kommuneplanens arealdel (KPA) er fra 2020. Fokuset ved forrige revisjon var å få på plass en oppdatert KPA basert på flere endringer i lovgivningen, oppdaterte nasjonale forventninger og føringer for kommunal planlegging. Det ble derfor vurdert at noen problemstillinger og tema skulle avventes til neste revisjon.

Kystzoneplan er under utarbeiding i samarbeid med Tana, Berlevåg og Båtsfjord. Det er landarealene som er tema for rullering av denne KPA.

Formålet med planarbeidet er å vurdere viktige grep for tettstedsutvikling, boligutvikling og bolyst, fritidsbebyggelse og næringsutvikling. Samtidig ønsker kommunen å evaluere arealbruken i gjeldende reguleringsplaner og arealdelen.

2. Overordna føringer for planarbeidet

Iht. plan- og bygningsloven § 1-1 skal planlegginga bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver. I arealdelen vil lovverk, nasjonale og regionale føringer legge premisser for våre valg lokalt. Overordna føringer er svært omfattende og dette kapittelet inneholder noen av de viktigste føringene for planarbeidet, uten å være uttømmende.

2.1. Nasjonale føringer

2.1.1. Nasjonale forventninger

«Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging» vedtas gjennom Kongelig resolusjon hvert fjerde år, sist 20. juni 2023. Sammen med FNs 17 bærekraftsmål er det valgt ut fem overordna perspektiver som skal ligge til grunn for fylkeskommunenes og kommunenes planlegging.

Figur 1. FNs bærekraftsmål. Henta fra "Folke et al.» (2016)

Samordning og samarbeid i planlegginga

Regional og kommunal planlegging er det viktigste styringsverktøyet fylkeskommunene og kommunene har for ei bærekraftig samfunnsutvikling basert på lokalt folkestyre. Regjeringa mener det er viktig at det i samfunns- og arealplanlegginga blir lagt til rette for trygge, bærekraftige og levende lokalsamfunn i hele landet. De overordna planene skal peke ut retning for samfunnsutviklinga, bidra til at man når bærekraftsmåla, og samordne oppgaver og hensyn som er viktige for å få til dette. Oppdaterte planer er nødvendige for å ta tak i aktuelle utfordringer og for å sikre at nasjonale rammer og mål blir fulgt opp. Planprosesser som er åpne og involverende gir legitimitet til vedtatte planer. Det er samtidig viktig at planene er realistiske og legger til rette for effektiv ressursbruk i det offentlige og for det private. Dette krever tett kobling mellom overordna planlegging og økonomiplanlegging.

Trygge og inkluderende lokalsamfunn

Norge er variert og mangfoldig, og dette mangfoldet er verdifullt. Regjeringa er opptatt av at fylkeskommunene og kommunene sin planlegging legger til rette for trygge og inkluderende lokalsamfunn i hele landet. Et sosialt bærekraftig samfunn forutsetter at vi lykkes med å utvikle store og små byer, større og mindre tettsteder og spredtbygde strøk slik at det er godt å bo, leve og jobbe der. Samfunns- og arealplanlegginga skal sikre fysiske omgivelser og sosiale arenaer som er varierte, inkluderende og varige, med tilgang til nødvendige tjenester for alle deler av befolkningen. Gode lokalsamfunn og nabolag i by og bygd gir grunnlag for stabile bomiljø og livskvalitet i ulike faser av livet. Attraktive og godt planlagte omgivelser, tilgang til natur og varierte tilbud og møteplasser er viktig for identitet, folkehelse og miljø.

Velferd og bærekraftig verdiskapning

Velferd og verdiskapning for fremtida må utvikles innenfor rammer av sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Regional og kommunal planlegging er viktige verktøy for å legge til rette for grønne næringer og overgangen til en mer sirkulær økonomi, sikre god infrastruktur og bidra til omstilling i offentlig sektor. Helhetlig planlegging er nødvendig for å sikre ressursgrunlaget for utvikling av natur- og kulturbaserte næringer som landbruk, reindrift, fiskeri og reiseliv. Et bærekraftig velferdssamfunn med levende distrikt er avhengig av at det blir skapt verdier i hele landet. Gode rammevilkår for et mangfoldig, bærekraftig og konkurransedyktig næringsliv er sentralt. Fylkeskommunene og kommunene kan gjennom sin planlegging og kunnskap om regionale og lokale forutsetninger og fortrinn gi et viktig bidrag til å stimulere bærekraftig næringsutvikling i hele bredden av næringslivet, og dermed bidra til å legge til rette for vekstkraftige regioner og lokalsamfunn.

Klima, natur og miljø for framtida

Parisavtalen om klima og det globale rammeverket for naturmangfold gir rammer for nasjonal politikk og er sentrale for å kunne nå bærekraftsmåla. Langsiktig velferd, verdiskaping og livskvalitet i tråd med bærekraftsmåla er avhengig av at man tar vare på mange hensyn samtidig: vi må holde intakte økosystem ved lag, ivareta naturmangfoldet, kulturmiljø og friluftsområde, og avgrense og tilpasse oss klimaendringene samtidig som vi sikrer videre utvikling av offentlige tjenester, infrastruktur og lønnsom næringsvirksomhet. Regjeringa mener helhetlig samfunns- og arealplanlegging må bidra til at man ser innsatsen for klima og miljø i sammenheng og på tvers av sektorene. Viktige tema i regionale og kommunale planer fremover vil være hensyn til naturmangfold, omstilling til et klimarobust lavutslippssamfunn, langsiktige arealvurderinger for å minimere arealtapet av natur og helhetlig forvaltning av vannressursene.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Sikre og oversiktlige lokalsamfunn er den viktigste rammen for at vi alle skal ha en trygg hverdag. Fylkeskommunene og kommunene kan som planmyndighet bidra til dette ved å tilrettelegge for at ny utbygging er trygg mot naturfarer nå og i framtidsklimaet, og mot ulykker og annen samfunnsrisiko. Dette sikrer man best gjennom tverrfaglig og helhetlig arbeid med samfunns- og arealplaner, risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplaner. Samfunnet er avhengig av at planlegginga sikrer areal for matproduksjon og bidrar til tilgang til rent og tilstrekkelig drikkevann, kraftforsyning og kommunikasjon. God beredskap er også avhengig av at man sikrer forsvaret sine arealbehov.

2.1.2. Statlige planretningslinjer

Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (SPR-AM)

Nye planretningslinjer for arealbruk trådte i kraft januar 2025. Sammenlignet med statlige planretningslinjer for samordna bolig-, areal- og transportplanlegging er de nye retningslinjene mer systematisert og pedagogisk, der ulike hensyn er mer konkretisert i egne underkapitler. Det er gjort en differensiering mellom planlegging for større bykommuner og mindre distriktskommuner, der Gamvik omfattes av retningslinjene for mindre tettsteder og spredtbygde strøk. De nye retningslinjene har fokus på kunnskapsbasert arealplanlegging og er mye mer tydeligere på utredningskravene og beslutningsgrunnlaget for arealvalgene som kommunene skal ta.

Retningslinjene skal bidra til å balansere vern og utvikling av areal, og denne balanseringen håndheves gjennom *skal*-formuleringer om kartleggingskrav og *bør*-formuleringer om arealdisponeringen.

Følgende retningslinjer blir særlig viktige ifm. utredningsfasen KPA-arbeidet:

- Arealregnskap og helhetlig ROS som del av kunnskapsgrunnlaget.
- Gjennomgang og vurdering av tidligere vedtatt arealbruk.
- Kartlegging/vurdering av potensial for fortetting/transformasjon ifm. bolig/fritidsbolig, sentrumsutvikling, handel og næring.

Statlige planretningslinjer for klima og energi (SPR klima)

Nye planretningslinjer for arealbruk trådte i kraft desember 2024 og ble utarbeidet parallelt med SPR-AM. Planretningslinjene er revidert med bakgrunn i skjerpede nasjonale forpliktelser, ny kunnskap om klimagassutslipp, og overgang til et lavutslippssamfunn. Kommunen skal legge til rette for arealbruk og løsninger som reduserer klimagassutslippene, opprettholder arealenes evne til karbonopptak- og lagring og støtter omstilling til et lavutslippssamfunn.

Følgende retningslinjer blir særlig viktige ifm. KPA-arbeidet:

- Vektlegge reduksjon av klimagassutslipp.
- Gjennomgang og vurdering av tidligere vedtatt arealbruk.
- Ha oversikt over hvilke arealer som er betydelige karbonlagre, og unngå at disse bygges ned.
- Arealregnskap som del av kunnskapsgrunnlag.

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

Ny SPR for strandsonen ble vedtatt i 2018, noen år etter gjeldende KPA. Retningslinjene skal bidra til å balansere grunnlaget for økt verdiskaping og arbeidsplasser tilknyttet næringsvirksomhet i strandsonen opp mot hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og allmenne interesser i strandsonen.

Byggeforbudet i pbl. §1-8 kan nyanseres og differensieres gjennom kommunens arealplaner. Kommunen ligger innenfor sone 3, områder med mindre press på arealene hvor det i større grad kan godkjennes nye tiltak enn andre soner med lite tilgjengelig strandsoneareal og større utbyggingspress.

Følgende retningslinjer blir særlig viktige ifm. KPA-arbeidet:

- Gjennomgang og vurdering av tidligere vedtatt arealbruk i strandsonen.
- Det bør ikke tillates utbygging i områder som har spesiell verdi ifm. ovennevnte hensyn.
- Størrelse og standard for fritidsboliger i strandsonen bør inngå i bestemmelsene.
- Behovet for næringsutvikling og arbeidsplasser, for eksempel satsing på reiseliv og turisme, skal tillegges vekt i vurderingen av tiltak i 100-metersbeltet.
- I byer og tettsteder skal behovet for fortetting og byutvikling tillegges vekt.
- Arealer til bolig-, sentrums- og næringsutvikling bør som et utgangspunkt prioriteres foran arealer til fritidsboliger.

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen

Formålet med retningslinjene er å synliggjøre og styrke barn og unges interesser i kommunenes plan- og byggesaksbehandling. Det er angitt krav til den kommunale planleggingsprosessen og til fysisk utforming av arealer og anlegg som skal brukes av barn og unge.

Følgende retningslinjer blir særlig viktige ifm. KPA-arbeidet:

- Medvirkning rettet mot barn og unge.
- Utarbeide bestemmelser om omfang og kvalitet av arealer og anlegg av betydning for barn og unge.
- Sikre mange og gode nok arealer for barn i nærmiljøene.
- Avsette tilstrekkelige, store nok og egnet areal til barnehager.

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag

Retningslinjene gjelder vernede vassdrag, som er de vassdrag eller deler av vassdrag som omfattes av Stortingsvedtak av:

- 6. april 1973, om Verneplan I for vassdrag
- 30. oktober 1980, om Verneplan II for vassdrag
- 19. juni 1986, om Verneplan III for vassdrag
- april 1993, om Verneplan IV for vassdrag

Vernet gjelder først og fremst mot vannkraftutbygging, men verneverdiene skal også tas hensyn til ved andre inngrep. Vassdragsbeltets avgrensning og forvaltning bør differensieres etter registrerte verneverdier og arealtilstand. Det anbefales at dette skjer i forbindelse med arbeidet med kommuneplanens arealdel.

2.2. Områder med restriksjoner og særlige verneinteresser

Kommunen har store naturverdier som må tas hensyn til i planarbeidet. Flere områder er båndlagt etter naturmangfoldloven:

- Slettnes naturreservat
- Omgangsstauran naturreservat
- Langfjorddalen/Laggu naturreservat

To områder er verna etter vassdragsloven:

- Risfjordelva (verneplan IV av 1993)
- Langfjordelva (verneplan II av 1980)

2.3. Regionale føringer

Regional planstrategi

Utviklingsplan for Finnmark er Finnmark fylkeskommunes regionale planstrategi for perioden 2024-2028.

Planstrategien redegjør for viktige regionale utviklingstrekk og utfordringer, vurderer langsiktige utviklingsmuligheter, tar stilling til langsiktige utviklingsmål og hvilke problemstillinger som skal tas opp gjennom videre regional planlegging i kommende fylkestingsperiode.

Arealutvikling er trukket frem som ett av fem satsningsområder for planstrategien. De langsiktige utviklingsmålene handler ikke om føringer for selve arealbruken, men hvordan bidra til effektive prosesser, bedre veiledning og verktøy til kommunene og økt attraktivitet for utvikling av arealer i Finnmark.

Planstrategien foreslår utarbeiding av regional plan for arealutvikling for å sikre bærekraftig og effektiv bruk av arealer i Finnmark. Planarbeidet er ikke startet opp og vil derfor ikke kunne ha innvirkning på denne KPA-prosessen.

Regional vannforvaltningsplan for Troms og Finnmark vannregion 2022-2027

Planen beskriver hva som er miljømålene for åra 2022-2027, og hvilke tiltak som blir foreslått for å verne, forbedre og restaurere vannmiljøet slik at målene oppnås i planperioden.

Regional plan for kulturminner og kulturmiljø i Finnmark 2017-2027

Kulturminneplanen er utarbeidet i samarbeid mellom Finnmark fylkeskommune og Sametinget. Kulturminneplanen skal sikre at Finnmarks kulturarv blir respektert og ivaretatt på en god måte, også gjennom aktiv bruk, verdiskaping og reiseliv. Videre skal planen danne et godt grunnlag for hvordan Sametinget og Finnmark fylkeskommune forvalter sine roller som forvaltningsmyndigheter.

2.4. Kommunale føringer

Gamvik er en kommune med sterke røtter i havet, i historien og i menneskene som bor her. Med Barentshavet som nærmeste nabo har kommunen gjennom generasjoner bygd sitt samfunn på fiskeri, samhold og en evne til å leve tett på naturens rytmer. Samtidig står vi i dag overfor nye krav, nye muligheter, og nye valg for framtida. Samfunnsdelen peker ut retningen for hvordan vi skal utvikle Gamvik som et livskraftig, attraktivt og bærekraftig samfunn i årene som kommer. Det handler om hvordan vi tar vare på det vi har, og hvordan vi bygger videre.

I samfunnsdelen har vi trukket frem fire satsningsområder som vil være førende for arbeidet med arealdelen, sammen med arealstrategiene:

Gamvik - Bygget av havet, skapt av folket, Fiskeri og videreforedling av marine ressurser.

Fiskeriene er bærebjelken i Gamvik-samfunnet. Kommunen skal arbeide for rettferdig ressursforvaltning, lokal verdiskaping og videreutvikling av fiskerinæringa. Ilandføring, videreforedling og gode rammebetingelser skal sikre arbeidsplasser og bosetting i årene som kommer.

Gamvik - Der havet møter hjertet, Bolyst.

Bolyst er en forutsetning for at folk skal bo og bli i Gamvik. Attraktive bomiljø, gode tjenester, tilgjengelig fritidstilbud og trygge oppvekstvilkår er grunnlaget for levende lokalsamfunn. Gamvik skal være en raus, inkluderende og fremtidsrettet kommune, med plass til alle.

Gamvik - Der mennesker og muligheter møtes, Næringsutvikling.

Vi skal satse på både tradisjonelle og nye næringer. Kommunen skal være en aktiv medspiller for gründere, bedrifter og samfunnsutviklere, og legge til rette for verdiskaping gjennom grønn omstilling, lokal matproduksjon, reiseliv og bærekraftig ressursbruk.

Beredskap - Trygghet og handlekraft

I møte med klimautfordringer, geopolitisk uro og sårbar infrastruktur skal Gamvik styrke sin beredskap og motstandskraft. Trygghet, forsyningssikkerhet og robust lokalsamfunnsutvikling skal stå sentralt i kommunens planlegging og prioriteringer.

3. Statusbilde

3.1. Folketallsutvikling og bosettingsmønster

Befolkningstallet i Gamvik kommune har vært noenlunde stabil siden 2006, og har hovedsakelig variert innenfor 1.000-1.100 innbyggere (SSB:01222). Frem mot år 2030 og 2050 er det forventet en økning av befolkningen til hhv. 1.189 og 1.366 innbyggere med hovedalternativet og hhv. 1.141 og 1.162 med lav nasjonal vekst (SSB:14288).

Kommunens største tettsteder er Mehamn, Gamvik og Skjånes. 88 % av befolkningen bor i tilknytning til tettstedene, og kommunen har relativt lav andel spredt bebyggelse. Ved inngangen til 2026 var det registrert 690 stk. innenfor grunnkretser knyttet til Mehamn, 228 i Gamvik og 71 i grunnkrets Hopsfjorden tilknyttet Skjånes. Dvs. at 68 % av befolkningen i Gamvik kommune bor i tilknytning til kommunesenteret Mehamn.

Eneboliger konstituerer hovedandelen av boligmarkedet i kommunen, med totalt 525 stk. Utover dette er det 106 leiligheter og 78 rekkehus/tomannsboliger e.l.. Brorparten av eneboligene er bygget i løpet av etterkrigstida, og kun ni boliger er bygget etter år 2000.

3.2. Kommunale tjenester

Kommunen har barne- og ungdomsskoler i de tre største tettstedene Mehamn, Gamvik og Skjånes. I Mehamn og Gamvik er det barnehager.

De fleste funksjoner og tilbud innenfor kommunens helsetjenester, er lokalisert til helsesenteret som ligger i Mehamn. I tillegg er kommunens lege- og fysioterapitjeneste, helsestasjon og base for hjemmebaserte tjenester lokalisert der. Videre er det omsorgsboliger i Mehamn, Gamvik og Skjånes.

3.3. Næring og industri

Den største andelen av arbeidsstyrken i Gamvik er sysselsatt innen primær- (jordbruk, skogbruk og fiske) og sekundærnæringer (industri og bygg/anlegg). Gamvik er preget av strukturelle utfordringer som liten befolkning, lang avstand til alternative arbeidsmarkeder og et næringsliv som i stor grad er avhengig av fiskeri og fiskeindustri. Dette gjør kommunen særlig sårbar for endringer i rammevilkår og ressurstillgang.

Gamvik kommune og andre kystsamfunn i Finnmark opplever en alvorlig krise som følge av svekket fiskerinæring. Mindre fisk, redusert verdiskaping og økt fraflytting truer

lokalsamfunnene. Mangel på leveranser til lokale landanlegg har vært en vedvarende utfordring gjennom flere tiår, til tross for moderne produksjonsanlegg og høy bearbeidingskapasitet. Fisk leveres i økende grad utenom kommunen, noe som svekker lokal verdiskaping og skaper uforutsigbarhet for arbeidsplasser og bosetting.

Det siste året har utfordringene blitt ytterligere forsterket som følge av en markant kvotenedgang, noe som har rammet hele den fiskeribaserte verdikjeden i kommunen. Riksrevisjonen har påpekt manglende styring i fiskeriforvaltningen. Lovverket sier at fiskeressursene skal sikre aktivitet i kystsamfunnene, men makt og kvoter samles hos færre, større aktører.

Landbruket i Gamvik utgjør en relativt liten næring i kommunen. I dag er det kun i bygda Nervei det fortsatt er jordbruksaktivitet med sauehold i kombinasjon med annen næring. Landbruket har aldri vært noen hovednæring, men en viktig kombinasjonsnæring i tilknytning til fiske, og da særlig i indre deler av kommunen (Hopsfjorden og Langfjorden). Gamvik har felles landbruksforvaltning med nabokommunen Lebesby. Dette kontoret har også ansvaret for utmarksforvaltningen og saksbehandlingen for saker som omfatter motorferdsel i utmark.

Store deler av kommunens arealer benyttes av reindrifta, og det er registrerte flere større oppsamlingsområder og flyttleier/trekkleier. Kommunen består av to reinbeitedistrikt, der det er utarbeidet distriktsplan for én av disse. Det er dermed ikke komplett oversikt over hvordan reindriftsarealene forvaltes og driftes i kommunen iht. reindrifta selv.

3.4. Samfunnssikkerhet

Gamvik kommune må forholde seg til et stadig mer komplekst trusselbilde som påvirker både nasjonal og lokal sikkerhet. Ifølge Nasjonal trusselvurdering 2025 fra Politiets sikkerhetstjeneste (PST) er det økt risiko for etterretning, sabotasje og påvirkningsoperasjoner fra statlige aktører, spesielt fra Russland og Kina. Kommuner i Finnmark, med sin strategiske beliggenhet, er særlig utsatt for hybride trusler som desinformasjon, cyberangrep og forsøk på destabilisering. Dette stiller krav til økt beredskap, kunnskap og samarbeid med nasjonale myndigheter.

Gamvik politistasjon ligger under Finnmark politidistrikt og er lokalisert i Mehamn. Gamvik kommune har eget brannvesen organisert med en forebyggende avdeling og en beredskapsavdeling. Mehamn er kommunens hovedbrannstasjon med et mannskap på 16. I tillegg er det organisert depoter med tilhørende mannskaper i Gamvik, på Skjånes og på Nervei.

Klimaendringer og ekstremvær utgjør også en økende utfordring for kommunen, spesielt med tanke på kritisk infrastruktur og samfunnssikkerhet. Økende frekvens av stormer, flom og havnivåstigning krever tilpasningstiltak og en gjennomgang av beredskapsplaner for å sikre innbyggernes trygghet.

4. Hovedtema for planarbeidet

Gamvik kommune står overfor store og komplekse utfordringer. Befolkningsnedgang, kompetansemangel, sentralisering av tjenester og sårbar økonomi. Samtidig finnes det betydelige muligheter i sterk natur, høy tillit i lokalsamfunnet, et rikt kultur- og organisasjonsliv og ny aktivitet i havrommet og på land. Med målrettet innsats kan Gamvik utvikles som en attraktiv kommune å bo, arbeide og leve i.

Samfunnsdelens fire satsingsområder med underliggende mål og strategier er førende for planarbeidet med KPA:

- ❖ «Gamvik - bygget av havet, skapt av folket» - Fiskeri og marine ressurser
- ❖ «Gamvik - der havet møter hjertet» - Bolyst
- ❖ «Gamvik - der mennesker og muligheter møtes» - Næringsutvikling
- ❖ Beredskap

Sammen med FNs bærekraftsmål og de tre bærekraftsdimensjonene legger de rammene for planarbeidet.

- ❖ Miljømessig bærekraft
- ❖ Sosial bærekraft
- ❖ Økonomisk bærekraft

Det mest relevante bærekraftsmålene for kommunens arbeid med arealdelen:

Med utgangspunkt i dette har kommunestyret definert fem hovedtema med arealstrategier for planarbeidet. Arealstrategiene konkretiserer føringene for arbeidet med arealdelen - både ved vurdering av viktige tema for planarbeidet og ved vurdering av arealinnspill. I politisk verksted gjennomført 23. april ble kunnskapsgrunnlaget og arealstrategiene gjennomgått og diskutert, og er tatt med videre.

4.1. Arealstrategiene

Styrke tettstedsutvikling i Mehamn, Gamvik og Skjånes

- *Legge til rette for boligfortetting og utvidelse av boligområder der det finnes eller kan etableres infrastruktur.*
- *Samle tjenestetilbud og næringsaktivitet i og rundt sentrumsområdene*

Tilrettelegge for boligbygging og bolyst

- *Sette av tomtereserver i hele kommunen, inkludert i Nervei, for å støtte rekruttering og tilflytting.*
- *Vurdere oppheving av gamle reguleringsplaner til fordel for enklere og mer fleksibel planlegging.*

Legge til rette for næringsutvikling innen fiskeri, sjømat og reiseliv

- *Videreføre og utvide næringsarealer i tilknytning til eksisterende havneområder.*
- *Avsette areal til sjørettet industri på Normannset og planlegge med fleksible formål i Skjånes*

Ivareta natur, reindrift og samiske interesser

- *Bruke hensynssoner og restriksjoner for å skjerme viktige områder for reindrift, jordbruk, naturmangfold og kulturminner*
- *Unngå nye inngrep i områder med høy konfliktgrad med tradisjonelle næringer og økologiske verdier*

Beredskap og klimatilpasning

- *Sikre arealer for drikkevann og annen kritisk infrastruktur*
- *Ta hensyn til flom, rasfare og havnivåstigning gjennom krav til dokumentasjon i sårbare områder*

4.2. Tettstedsutvikling

For å styrke tettstedsutviklingen ønsker kommunen å vurdere avgrensning av tettsteder og bruk av sentrumsformål i KPA. Dette er et fleksibelt arealformål som åpner for både bolig, forretning og tjenesteyting hvor man kan legge til rette for å utvikle sentrumskvaliteter gjennom fortetting, tilbud, handel og tjenester. Det må derfor gjøres en vurdering av hvor og i hvor stor utstrekning man ønsker dette.

I gjeldende KPA er det angitt et reguleringsplankrav for alle tiltak iht. pbl. § 1-6 (med noen unntak). Dette er et strengere krav enn pbl. § 12-1 tredje ledd angir, som omtaler reguleringsplankrav for større bygge-/anleggstiltak eller andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Samtidig er det krav om områderegulering for flere arealer i kommunen, hvor det er usikkert om områderegulering er korrekt plannivå. Kommunen vil derfor gjøre en vurdering av hvorvidt det generelle plankravet og krav om områderegulering er hensiktsmessige plankrav eller om de er for omfattende og skaper unødvendige begrensninger.

Gamvik står i en demografisk utvikling på lik linje med resten av kommunene i Norge, med en økning i aldrende befolkning. Det er derfor naturlig å vurdere arealbehov for kommunale tjenester både innenfor oppvekst, helse/omsorg og tekniske tjenester.

4.3. Boligbygging og bolyst

Gamvik har et relativt stillestående boligmarked, med få nye boenheter. I gjeldende KPA er det gitt en oversikt over boliger og kapasitet/reserve hvor det er angitt et potensial for 182-225 boliger. Kommunen har med utgangspunkt i dette en grei reserve når det kommer til fremtidig boligutvikling, men erfaring tilsier at disse ikke har en optimal plassering. Ved utarbeiding av ny KPA vil det derfor gjøres en gjennomgang for å vurdere hva som er attraktive boligområder i tettstedene og hvilke områder som kan tas ut av planen.

I forlengelse av dette vil det gjøres en vurdering av potensial for utbygging som kan gjennomføres med hjemmel direkte fra bestemmelser i KPA. Formål dette kan omfatte vil være både bolig, fritidsbolig, næring, friluftslivstiltak, o.l. Et eksempel er Nordmannsetvannet, et sentrumsnært område hvor kommunen ønsker å vurdere potensialet som nærfriluftsområde med enkel tilrettelegging. Selve vannet er avsatt til friluftsområde i sjø i gjeldende KPA.

Fritidsboliger var ikke et prioritert tema ved forrige revisjon av KPA. Kommunen har flere områder med en viss andel av hytter, men ser at det er behov for å sette av til flere

fritidsboliger. Dette ønskes hovedsakelig gjennomført ved enten fortetting eller utvidelse av allerede regulerte fritidsboligområder.

Byggegrensen mot fylkesveien er iht. vegloven på 50 meter. Byggegrensen skal ivareta hensynet til trafiksikkerhet, drift og vedlikehold av veien, arealbehov ved framtidig utbedring, og miljøet på eiendommene langs veien. På strekninger hvor det ikke er detaljregulert ser kommunen det som hensiktsmessig å vurdere hvorvidt det bør avsettes en mer differensiert byggegrense for utvalgte strekninger. Dette gjelder særlig langs fv. 8074 ut mot Skjånes. Vurderingene ønskes gjennomført i samarbeid med vegforvalter, fylkeskommunen.

4.4. Næringsutvikling

I arealstrategiene vedtatt gjennom samfunnsdelen er det fokusert på næringsutvikling tilknyttet fiskeri, sjømat og havner. Gamvik har sterke fortrinn innen natur, kultur og historie som gir grunnlag for utvikling av helårig og bærekraftig reiseliv. De store naturkvalitetene, fra kyst og fjell til fugleliv og fiskeri, kombinert med småskala lokalmat, historie og tradisjoner, gir et unikt grunnlag for opplevelsesbaserte næringer. I forbindelse med politisk verksted gjennomført i planprogramfasen ble fiskehjeller og areal til reiseliv trukket særlig frem som fokusområder for næringsutvikling ifm. planarbeidet til KPA.

Videre ble det påpekt mangel på parkeringsareal tilknyttet aktivitet i havnene og besøksområder som Slettnes og Vevikneset, samt arealer til utsett/opptak av mindre båter og fartøy.

4.5. Evaluering av gjeldende reguleringsplaner/arealformål

Kommunen har 23 reguleringsplaner. 17 av disse er registrert som eldre reguleringsplan etter pbl. 1985, de resterende seks planer er utarbeidet i perioden 2015-2019. I gjeldende KPA er 15 av planene angitt med hensynssone h910 hvor reguleringsplanen skal gjelde uendret, mens de øvrige åtte planer overstyres av KPA dersom det er motstrid mellom planene.

For å kunne angi reguleringsplaner med hensynssone h910 må det gjøres en vurdering av reguleringsplanene og hvorvidt de er i samsvar med nasjonale og regionale interesser. Kommunen ønsker å gjøre en evaluering av reguleringsplanene og arealformål i gjeldende KPA.

Det vil gjøres en vurdering av:

- Bevaringshensyn og konfliktgrad ovenfor nasjonale, regionale og lokale interesser
- samfunnsikkerhet og naturfarer
- realiseringsgrad og hvorvidt utbyggingspotensialet fortsatt er ønskelig og/eller forsvarlig
- hvorvidt bestemmelser og hensyn kan videreføres i KPA hvis reguleringsplan oppheves

4.6. Differensiert strandsoneforvaltning

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen åpner for at det i kommuneplanens arealdel kan legges til rette for mer lokalt tilpasset strandsoneforvaltning.

I arbeidet med kommuneplanens arealdel vil Gamvik kommune legge til grunn en differensiert strandsoneforvaltning som tar utgangspunkt i kommunens særlige rammebetingelser: lang og variert kystlinje, spredt bosetting, relativt lavt utbyggingspress og et tydelig behov for å sikre funksjonelle arealer for sjørettet næring, havne- og fiskeriaktivitet, samt bosetting og lokal samfunnsutvikling.

Arbeidet med differensiert strandsoneforvaltning vil ta utgangspunkt i *veileder for funksjonell strandsoner og byggegrense i 100-metersbeltet* utarbeidet av Nordland fylkeskommune. Kommunen vil hovedsakelig fokusere på eksisterende utbyggingsområder, nye utbyggingsområder, fortettingsområder og LNFR-spredt bebyggelse.

5. Konsekvensutredning og ROS-analyse

5.1. Konsekvensutredning

I KPA skal alle nye utbyggingsområder som foreslås lagt inn i kommuneplanens arealdel konsekvensutredes jf. pbl. § 4-2 og forskrift om konsekvensutredning.

Virkinger for miljø og samfunn skal beskrives for alle nye områder for utbygging, og der arealbruken blir vesentlig endret i eksisterende byggeområde. Utredning vil gjøres med utgangspunkt i:

- Avgrensning av utredningsområde/influensområde.
- Verdien av området.
- Omfang av tiltaket (påvirkning). Ift. 0-alternativet
- Konsekvens. Sammenstilling av områdets verdi og omfanget av tiltaket.
- Samla vurdering av planens konsekvenser

Vurdering av konsekvenser for de enkelte utredningstema og samla konsekvens for planforslaget bør kunne etterprøves og det skal derfor gå tydelig frem hvordan verdien av et område og omfanget av tiltaket er vurdert og fastsatt. For de tema der metodikken er uhensiktsmessig, skal det brukes en verbal vurdering av foreslått utbyggingsformål med fastsetting av konsekvenser basert på kriteria bestemt på forhånd.

Konsekvensutredningen skal i utgangspunktet baseres på eksisterende kunnskap. Innenfor enkelte fagtema og i enkelte områder kan det være behov for oppdatering av denne kunnskapen. Aktuelle utredningstema er basert på krav i forskrift om konsekvensutredninger, med noen relevante tilpasninger.

I tabellen under er det listet opp de mest aktuelle utredningstemaene:

Tema	Eksisterende kunnskap	Ev. behov for ny kunnskap
Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap	<ul style="list-style-type: none">• Sefrak-registeret - Riksantikvaren• Askeladden: Riksantikvaren• Naturbase kart: Verdifulle kulturlandskap, Miljødirektoratet	
Landskap og terreng	<ul style="list-style-type: none">• Kilden - arealinformasjon: Landskapsregioner NIBIO	

Tema	Eksisterende kunnskap	Ev. behov for ny kunnskap
	<ul style="list-style-type: none"> • Naturbase kart: Utvalgte kulturlandskap i jordbruket, Miljødirektoratet (KULA) 	
Jordvern	<ul style="list-style-type: none"> • Kilden - arealinformasjon: Verdiklasser basert på jordsmonnkart (NIBIO) 	
Naturmangfold	<p>Naturmangfoldloven med veileder</p> <p>Naturbase: Natur og miljø på kart - miljødirektoratet.no:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naturvernområder • Foreslåtte naturvernområder • Ramsarområder • NiN • Utvalgte naturtyper • Verdsatte naturtyper) • Marine naturtyper (HB9) • Naturtyper (HB13) • Arter av nasjonal forvaltningsinteresse • Utvalgte naturtyper • Naturskog • INON • Anadrom laksefisk • Arealbruksintensitet Natur i Norge • Geologisk arv (NGU) <p>Kommunale naturmangfolddata</p>	
Klimagassutslipp	<p>Kartbasert klimagasskalkulator for arealbrukssektoren - Nibio</p>	
Vannmiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Map · Vann-Nett (Miljødirektoratet) • NVE Temakart: Elvenett • Granada NGU grunnvann 	
Friluftsliv og rekreasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Naturbase kart • Tur- og friluftsruter (miljoatlas.miljodirektoratet.no) 	Kartlagte friluftsområder må

Tema	Eksisterende kunnskap	Ev. behov for ny kunnskap
	Det er kartlagt og verdisatt friluftsområder i kommunen, men ikke lagt inn i naturbase	Registreres i naturbase
Forurensning	<ul style="list-style-type: none"> • Grunnforurensning (Miljødirektoratet) • Støyvarselskart fra SVV • Lokalkunnskap 	
Teknisk infrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> • Eksisterende infrastruktur • Avgrensning av dagens rensedistrikt • Eksisterende bestemmelser 	
Barn og unges oppvekstvilkår	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelseoversikt 2020 	Barnetråkk
Mineralske ressurser og masseuttak	<ul style="list-style-type: none"> • Grus og pukk (NGU) • Mineralressurser (NGU) • DMF - Kart Konsesjons- og uttakskart (Direktoratet for mineralforvaltning). 	
Reindrift	<ul style="list-style-type: none"> • Kilden - reindrift (NIBIO) • Distriktsplaner 	Konsultasjoner
Beredskap og ulykkesrisiko	<ul style="list-style-type: none"> • Overordna ROS fra 2020 • NVE Atlas • Vegnett 	
Naturfare	<ul style="list-style-type: none"> • Aktsomhetsområder (NVE) • Fareområde (NVE) • Flomsoner • NADAG 	Ønskelig å friskmelde aktsomhetsområder for kvikkleireskred iht. trinn 1-3 i NVEs veileder 1/2019.

5.2. Risiko og sårbarhet

Kommunen skal påse at risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) gjennomføres for planer for utbygging. Dersom arealdelen ikke stiller krav om reguleringsplan for nye utbyggingsområder må ROS-analysen vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som er betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformålet, og om utbyggingen kan medføre endringer i risiko- og sårbarhetsforhold (jf. pbl. § 4-3). Område med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap.

Det skal utarbeides en oversiktsanalyse (ROS) som skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold til planlagt utbygging. Analysen er ei grov kartlegging av mulige risikofaktorer i kommunen for å kunne forebygge større skader på liv, helse, miljø og materielle verdier. Kommunen vil basere ROS-arbeidet på oppdatert og tilgjengelig kunnskap om naturfarer.

Aktsomhetsområder for snø-/jord-/flomskred og kvikkleireskred er omfattende i kommunen, men viser ikke nødvendigvis til reell fare – dette må utredes konkret. Kommunen ønsker særlig å se på hvorvidt man kan friskmelde aktsomhetsområder for kvikkleireskred uten å gjøre omfattende grunnundersøkelser.

6. Planprosess

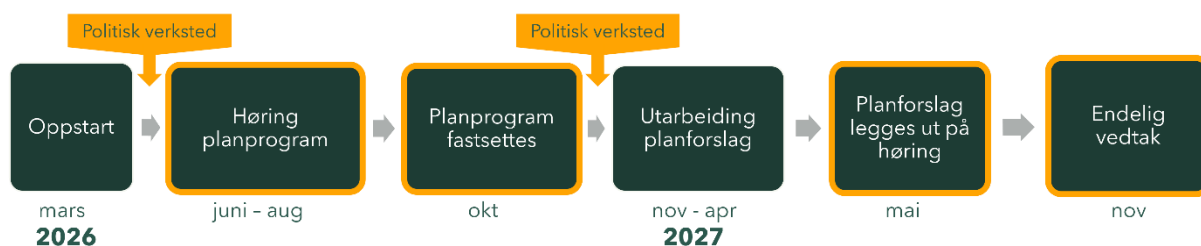
6.1. Organisering

Etter kommuneloven og pbl. er det kommunestyret som har ansvaret for, og ledelsen av planarbeidet. I tråd med politisk delegeringsreglement er utvalg for plan, teknisk og miljø kommunens faste utvalg for plansaker. Alle beslutninger av overordnet og prinsipiell karakter fremmes og behandles politisk. Kommunestyret og utvalget vil bli brukt underveis i planarbeidet for nødvendige innspill og avklaringer.

Arbeidet med arealdelen utføres hovedsakelig med eksterne ressurser ifm. fylkeskommunens prosjekt *Kommuneplan Finnmark*.

6.2. Fremdrift

Oppstart av KPA varsles i juni, med høring av planprogrammet gjennom sommeren og ut august måned. Planprogrammet planlegges vedtatt i oktober. Når det er gjort en gjennomgang av eksisterende og ønsket fremtidig arealbruk vil det gjennomføres et politisk verksted i kommunestyret for å diskutere problemstillinger som har utkrystallisert seg, før arbeidet med selve planforslaget startes. Planforslaget utarbeides i starten av 2027, med høring fra mai. Forutsatt at det ikke kommer inn større merknader eller innsigelser vil planen kunne vedtas i slutten av 2027.

6.3. Medvirkning og involvering

Det skal gjennomføres medvirkning ifm. planarbeidet iht. pbl. kapittel 5.

I forbindelse med oppstart av planen er det gjennomført politisk verksted og regionalt planforum med kunnskapsgrunnlag og arealstrategier som tema.

Ved høring av planprogrammet er det ønskelig å holde åpne informasjonsmøter, åpen kontordag, temamøter med relevante aktører samt gjennomføre barnetråkk. Dette vil

brukes som utgangspunkt ved ferdigstilling av planprogrammet og utarbeiding av planforslaget.

Ved utarbeiding av selve planforslaget skal det igjen gjennomføres politisk verksted og regionalt planforum for å diskutere konkrete problemstillinger ifm. arealbruken. I tillegg skal det gjennomføres konsultasjoner med reindrifta.

Under høring av planforslaget vil det avholdes åpne informasjonsmøter for å orientere om planforslaget.

6.4. Innspill

Alle kan komme med innspill til planprogrammet, arealbruk og bestemmelser ved oppstart av planarbeidet samtidig som planprogrammet er på høring.

Merknader og innspill til planprogrammet og til arealdelen sendes til Asplan Viak AS som tar imot innspill på vegne av kommunen. Kontaktperson for planarbeidet er arealplanlegger Christina Joakimsen.

Innspill sendes til:

Asplan Viak AS, Killengreens gate 5, 9008 TROMSØ

eller

christina.joakimsen@asplanviak.no

Brev og epost merkes med: «*Innspill til oppstart og høring av planprogram for kommuneplanens arealdel i Gamvik kommune*».

Frist for innspill er 13.09.2026.

Arealinnspill

Arealstrategiene konkretiserer føringene for planarbeidet, og kommunen vil se til disse ved vurdering av innspill og utarbeiding av planforslaget.

I oppstartsfasen har man første mulighet til å påvirke planarbeidet ved å komme med skriftlige innspill. Arealinnspill (se vedlegg 1) må sendes inn i denne fasen.

Etter at planforslaget er utarbeidet vil det sendes ut på offentlig høring. Alle som har kommet med innspill vil bli varslet om høringa. I den fasen er det siste mulighet til å påvirke

planarbeidet ved å komme med skriftlige innspill til planforslaget. I den fasen åpnes det ikke for nye arealinnspill av hensyn til framdriften til planarbeidet.

Dersom kommunen skulle tatt inn nye arealinnspill i høringsfasen til planforslaget, måtte planforslaget sendes ut på ny høring. Det er derfor viktig at nye arealinnspill kommer i oppstartsfasen slik at ikke planarbeidet utsettes unødvendig. Etter høringen vil planforslaget revideres og bli lagt fram til politisk behandling. Det er kommunestyret som vedtar den endelige planen.

Vedlegg 1: Skjema for arealinnspill

Alle kan komme med innspill til fremtidig arealbruk i kommunen, og innspillene vurderes på grunnlag av innsendt informasjon. Eget skjema skal fylles ut ved innsending av arealinnspillet. Arealinnspill på detaljnivå med utgangspunkt i små enkelteiendommer vil som hovedregel ikke vurderes, da kommuneplanen skal holdes på et overordnet nivå.

Følgende informasjon må fylles ut:

Stedsnavn/adresse, gårds- og bruksnummer	
Forslagsstillers kontaktinformasjon (navn, adresse, e-post, telefon) ev kontaktinfo til konsulent	
Beskrivelse av arealinnspillet/tiltak	
Arealets størrelse (dekar eller m ²)	
Hvilket arealformål og/eller hensynssone har arealet i gjeldende kommuneplan? Link til kartportal	
Hvilket arealformål og/eller hensynssone har arealet i en ev. gjeldende regulering? Link til kartportal	
Har arealet tilgjengelig teknisk infrastruktur som veg, vann, avløp? Er det behov for ny infrastruktur?	
Kommer innspillet i konflikt med noen av følgende? <ul style="list-style-type: none">- Dyrka/dyrkbar mark- Myr- Kartlagte naturtyper- Aktsomhetsområde for skred, kvikkleire, flom- Registrerte kulturminner- Store terrenginngrep	

<ul style="list-style-type: none"> - Nærhet til vassdrag/bekk - Reindriftsinteresser 	
Ev. annen informasjon om innspillet.	
<p>Kart over området i målestokk 1:1000 eller 1:5000 som viser eiendomsgrenser, stedsnavn og inntegnet avgrensning av området som er ønsket endret eller lagt inn i arealdelen. Kartet/situasjonsplanen må og vise planlagt adkomst for vei.</p>	

Ved vurdering av om innspillet er i konflikt med nevnte tema er følgende kilder aktuelle:

- Miljødirektoratet: [Naturbase kart](#) (kartlagte naturtyper)
- Artsdatabanken: [Artskart](#) (kartlagte/observerte arter)
- NVE: [Atlas](#) (aktsomhetsområde for naturfarer - skred, kvikkleire, flom + nærhet til vassdrag/bekk)
- Riksantikvaren: [Kulturminnesøk](#) (kulturminner/kulturmiljø)
- NIBIO: [Kilden](#) (dyrka/dyrkbar mark, myr, reindriftsarealer)

Alle innspillene vil vurderes opp mot arealstrategiene for å velge ut de som kan gå videre til konsekvensutredning. Innspill som er i strid med arealstrategiene kan bli silt ut og ikke tatt med videre til nærmere vurdering og konsekvensutredning.